

ئىلىم - تەخنىكا دا زور كەركىلىك سىستېمىسىدا، ئىلىم ئاساسىدا بولدى

— باسكەندەن باس تارتساڭ، سۆزىسىز، جەڭلىسىكە ئۇشرايسىڭ

□ جۇڭ شىڭ

”بىر قىسىم قوغامغا پايدىلى بولسا، كەينىدىكى بەرپ، وندى باسكەندى كەڭەيتكەن چۈن، باسكەندە نەزەرلىك كەينى، نەزەرلىك چالپىلىق بولغان ساين، سول قىسىم قوغامغا سولغۇرۇلم بايدىلى بولدى.“. ەكونومىكانىڭ جاھاندا تۇرىش كەركىلىكى باسكەندە بۇل كىنگى تاڭدا، ادام سىمىسىنىڭ قىسىم سۆزى قالى وى سالارلىق مانىڭگە يە.

امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى كەيىر ساياساتپاز- داردىڭ داۋرىدىكى ئىمىنى كەرى اعار كەلىپ، ئىلىم - تەخنىكا زور كەركىلىكنىڭ جالاۋىن كۆتەرىپ، باسكەندە دەن باس تارتۇغا ئۇرۇنغان ار الۋان و سىپادارلىقىن حالقارلىق سەلبەستىكنىڭ ئورنىدىن تارلىتۇغا، باسقا مەملەكتەتەردىڭ دامۇداعى، ەلۋەتتەنۇدەگى ورنىدى قىقى - مۇددەسەنە قىسىم تۇسۇرۇگە ئۇرۇنغانى چۇرتنىڭ جاغاسىن قۇتاتتى.

بىراز ۋاقىتتا بەرى، امەرىكا قۇراما شتاتتارى ۋكىمەتى مەملەكتەت كۆشەنەن اسرا پايدىلانىپ، چاپ- لى قۇلشنىسەن ەلەنىڭ دىڭغى قاتارنا وتكەن خۇاۋى سىياقتى جۇڭگونىڭ جوعارى ئىلىم - تەخنىكا- لىق كاسىپورندارىنا ئىجى - ئىجى نازىا ۇشنى كەزە- دى. ەشقانداي شىندىق نەزىرى جانە انىق دالىلى جوق جاغىدا، ايتىلمىس ”قۇيالىقى ئۇرلاپ، مەملە- كەت خاۋىپسىزدىگىگە قاتەر ئوندىردى“ دەگەن سىياقتى جەلبۇز جالالاردى جەلبۇ ەتسپ، خۇاۋىدى امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى خابارلاشۇ جابىدقتا- رى، اسرەسە، 5G جابىدىق - يىتەرنەت قۇرلىسنا قاتناسۇدان شەتەتتى؛ زىنشە، بىر چاپراق اكە- شىلىك بۇيرىقىن خۇاۋىدى جانە وان قاراستى سە- رىكتەستىكەردى ەكسپورتتا شەكتەلگەن ”ناق تۇلعالار تىزىمى“ نە نىڭزىپ، امەرىكا قۇراما شتاتتا- رنىڭ كۆپەنگەن سەرىكتەستىكەرن مەڭگەرىپ، خۇاۋىدى ”قامداۋدان ئۇزىكە“ بولدى... ”ايتىپى جورامالى“ مەن ئوز بىلگەننىشە كۆپە جاپىپ، مەملە- كەت كۆشەنەن پايدىلانىپ ادەبى قىسىم ئۇسۇردى، ئىپتى، قاتىستى كاسىپورندارىدا ”نوپىتاسىپ“ قورشاپ بوگەۋدى، شەكتەۋدى تالاپ ەتتى، مۇنداي قىلىق بارىپ تۇرغان جولىسزدىق، بارىپ تۇرغان زور كەركىلىك مەمى نەمەنە!

دۇنيە جۇزىندەگى ئىلىم - تەخنىكا قۇتتى ەل جانە ەكونومىكالىق ئىرى ەل رەتندە، امەرىكا قۇراما شتاتتارى ئىلىم - تەخنىكانىڭ دامۇ زامدىلىعى بىلۇگە، بازار باسكەندىنىڭ پايدىسىن مۇغا ئىسى. الايدا، امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى كەيىر ساياساتپازدار جاي ساۋاتتى قاساقانا قايرىپ قويىپ، قالىپتى ئىلىم - تەخنىكالىق سەلبەستىك پەن بازار باسكەندە قايتا - قايتا ادەبى كىلىكتى. سەبەپ - سىلتاۋ تابا ەلەي بارا جاتسا، ”مەملەكتەت خاۋىپسىزدىكى“ ن كۆلدەنەڭ تارتتى. قىت ەنكەننىڭ بارى امەرىكا قۇراما شتاتتاردە- نىڭ ”مەملەكتەت خاۋىپسىزدىكى“ نە قاتەر توندىرە بەرسە، وندا ئىلىم - تەخنىكا دىڭغى ورنىدىكى قۇتتى مەملەكتەتنىڭ دە تىم لىجۇز بولغانى ما دەپ چۇرت ەرىكسىز تاڭ قالىستى. كوز قارقتى ادامدار

(بىسى 1 - بەتتە)

اۋتونومىيالى رايوندىق جوعارى خالىق سوت مەكەمە- سىمەن بىرلەسىپ، «قارا قوغام سىياتىدىكى ۇسپىدار- دىڭ قىلمىستىق دەلولارنى ئېتىرۋ دالىل - سىياتتارنا سىلتەمە» سىياقتى خۇجاتتاردى شىعارىپ، ادلىيالىق ورتاق تانىمدى ەڭ جوعارى دەڭگەيدە ۇپىستىردى.

بۇكىل رايونىمىزدىڭ جەر - جەرنىدەگى پروكۇ- راتۇرا ورگاندارى ئارتىپ تەكسەرۋ، باسقلاۋ - تەكسەرۋ ورگاندارىمەن سايكەسۇدى، سەلبەسۇدى كۆشەيتىپ، قارا، سۇرقيا كۆشەركە ساياتىن شىرىك- نەسۇ دەركەتەرى مەن قارا، سۇرقيا كۆشەركە سايا- تىن قىلمىس دەركەتەرن قوس باعتتا وتكىزۋ جانە تەكسەرىپ ئېتىرۋ ناتىجەسىن اڭسى ەتۇ مەخانىزىمى ورناتىپ، قاۋسز داندەرىپ، قارا، سۇرقيا كۆشەركە سا- ياتىن ارىر قىلمىستىق دەلونىڭ ارتىدىكى شىرىكتەسۇ ماسەلسەن تەرەڭ قازۇغا ئالىنىپ، قارا كۆشەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۆشەردى جويۇ مەن شىرىكتەسۇگە قارىسى تۇرۇ كۆرەسىنىڭ بىرىن - بىرى جەبەۋىن جۇ- زەگە اسردى. سونىمەن قاتار، پروكۇراتۇرا ورگانداردە- نىڭ قارا، سۇرقيا كۆشەركە ساياتىن دەلو دەركەتەرن بىر تۇتاس باسقارۇ سىياقتى ئۇرلى قىزەت مەخانىزىمدە-

بىر قاراپ - اق امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ ”مەملە- كەت خاۋىپسىزدىكى“ ن سىلتاۋ ەتپ جۇڭگو كاسىپو- رندارىنا قىسىم ئۇسۇرپ جۇڭگو ئىلىم - تەخنىكاسە- نىڭ دامۇ ارىنىن تەجەپ، امەرىكا قۇراما شتاتتارى كا- سىپورندارىنىڭ دۇنيە جۇزىندە 5G تەخنىكاسى سىياقتى جوعارى ئىلىم - تەخنىكا سالسىدىكى بازاردى تارتىپ الۇنا، خالىقارلىق كاسىپ سالاسى جۇمىس بو- لىسندەگى مونوپول ورنىن ساقاۋغا كەڭەستىك جانە ۋاقت ازىرلەۋدەن باسقا دانەڭ مەس ەكەندىگىن اڭ- ەرادى. بۇل نىمەتى امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ ”تەك ئوزىم عانا دامىمەن، باسقارلاردىڭ ەلە باسۇنا جول بەرمەيمەن“ دەپتىن زور كەركىلىق پىچىلىن ايتارداي اشتى؛ بۇل قىلىعى امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ ۇزاققان بەرگى ”جالغىز يەلەيتىن، جەڭگەن بارىن جالەيتىن“ وىر زور كەركىلىگىن كورسەتتى.

جۇڭگودا ”ئوزىن جەڭگەن - مەقتى“ دەپتىن ناقىل بار. باسكە الدىندا، ەڭ جاقسى ادس ەشقا- شان قارسالسا كۆپە جاعۇ، قىسىم ئۇسۇرۇ مەسە، ئوز كۇشنى نەغابتۇ سانالادى. ئىلىم - تەخنىكا دا جە- تەكشى ورنىدى ساقايتىمەن دەسە، امەرىكا قۇراما شتا- تارى ئوز ەلىندەگى كاسىپورندارىدىڭ تەخنىكاسىن جا- ئارتۇغا، ئوزىنىڭ باسكەكە قابىلەتلىگىن كۆشەيتۇگە كۇش سالۇى كەرەك ەدى، ال اق سارايدىڭ بۇرنىى باس ستراتەگىيالىق اقسلىشى بانوندى، امەرىكا قۇرا- ما شتاتتارى كەڭەس پالاتاسىدىكى ازىشلىق پارتيا كو- سەمى شۇمەردى ۋاكىل ەتكەن كەيىرەۋلەر سەرە سويلەپ، ”جۇڭگو امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ ئومىر سۇرۇنە ەڭ ۇلكەن قاتەر اكەلدى“، ”جۇڭگو امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ ئىلىم - تەخنىكادى جە- تەكشى ورنىن باقسى كەلدى، ونىمەن قويماي ۇنە- مى ئۇرلۇمەن كەلدى“ دەگەندى جانىن سالا اسرە- ەدى، سونداي - اق 5G ”باسكەسى امەرىكا قۇراما شتاتتارى، ئوموز جوق، جەڭپ شىغۇغا ئىپتىس جارىس“ دەپ جارى سالىدى. شىنتۇايتىندا، باسكەلەسنى پاسىق تاسىلدەرەن تۇقتۇرۇ، ئوزارا ئىپتىمەدى، تەڭ يىگىلكە- تەنەتن سەلبەستىكتى ادەبى بوگەۋ امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ نىفورماتسىا تەخنىكاسىنىڭ ەلە باسۇن دەمەۋى بىلاي تۇرسىن، امەرىكا قۇراما شتاتتارى سەرىكتەستىكەرن مەشەۋ ارى قىمەت باسقا جاب- دىقتار قولدانۇغا ماجبۇرلەپ، 5G يىتەرنەتتى قۇرۇل- مىدا باسقا مەملەكتەتەردىڭ سوڭىدا قالدىردى. قا- لپسىز تاسىلدەرەن ئوز ەلىنىڭ دامۇنا ۋاقىتشا ”باس- قالقا“ تۇرغان ”جالغان ابار“دى” شىن قۇت“ قا ي- نالدىرا ەلەيدى.

بىر قىلموسۇ ”زىڭى باسكە“ نى ”بارلىق ەرن دارىنىڭ قاينارى“ نا تەڭگەن ەكەن. بازار ەكونومىكاس- نىڭ نەزىرى ەركەشەلىگى — باسكە. ادەل، پايدىلى باسكە ورتاسى بازار تۇلعالارنىڭ مىر شەڭدىگىن ۇز- دىكىسىز سىكە قوسىپ، ئوندىرىس فاكىورلارنىڭ ئارتىپ- تى ايتالىمىن، بايلقنىڭ جوعارى ونىمدىلكەن جايغاس- ۇن، بازاردىڭ تەرەڭ توعسۇن جەبەپ، ەكونومىكا- نىڭ جوعارى ساپالى دامۇنىلگەنلەتەدى. 20 - عاسر - دىڭ باسنىدا امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى فورد سە- رىكتەستىكى مەن گەنەرال موئور سەرىكتەستىگىنىڭ

رىن قاۋسز داندەرىپ، قىزمەتنىڭ بىرىككەن كۇشنى ۇپىستىردى؛ قارا، سۇرقيا كۆشەركە ساياتىن دەلولاردى ”الدەنەن قابىلداۋ، الدەنەن بولۇ“ مەخانىزىمى ورن- تىپ، ”جاسىل ارنا“ اشىپ، دەلولاردى قابىلداۋ ارناسىن ەركىلسىز دەندەرىپ، جوعارى ونىمدىلكەن جۇمىس جۇرگىزۇگە شىناپ كەپىلدىك ەتتى.

اۋتونومىيالى رايوندىق خالىق پروكۇراتۇراسىنىڭ ەلەي ايتاقتى خالىق پروكۇراتۇرا بولىمىشەسى تۇقتىدە- دالەغان، ارىز - شاعىم بەرىلەگەن، قايتارىلغان دە- لولاردى ”قايتا قاداالاپ“ ئوزىن تەكسەرۇ قىزمەتن شىكەرلەي ورسەتتەپ، نەزىرى شايقاس بەنالىسنا تاباندى بولپ، ”باسقالقا“ لاردى، ”بايالىس تورى“ ن جانە قارا، سۇرقيا كۆشەركە ساياتىن قىلمىس دەركەتە- رىن تەرەڭدەي قازدى؛ ئۇرىمچى قالاسى تىباشان رايون- دىق خالىق پروكۇراتۇراسى قارا كۆشەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۆشەردى جويۇ ارناۋلى كۆرەسىنىڭ دەلولاردى ئېتىرۇ ارناۋلى قالمىس قۇرىپ، ارناۋلى كۆرەس دەلو- لاردى ئېتىرۇ ارناسىن اشىپ، ار دەلونى بىردەن كەشەپ تەكسەرۇدى ورنىداپ، ”ئورنى تالقانداپ، قالقانىن قىراتۇ“دى قۇتتى كۇشەن لىگەرلەتتى.

قارامالى، شىخىزى قاتارلى جەرلەر «قارا كۇش -

ەكەۋى دە ئوزارا قارا تالاسىپ پايدىلى باسكە بارد- سىندا ئوز ماركالارىن تۇلعالاپ، امەرىكا قۇراما شاتتا- رنىنىڭ اۋتوموبىل ونەركاسىسىن ۇلعايتتى، ەلۋەتتەندەردى. اۋزىن اشسا بولدى ”ەركىن باسكە“، ”بازار ەكو- نومىكاسى“ دەپ سارنايتىن امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ ئوزى باسكەگە بايىپەن قاراي ەلەي، خالىقارلىق ساۋدا ەرجەسەنە كوز جۇمىپ، ساۋدا قورعاپاز دەنىنىڭ اڭگىر- تايعىن كەلسە - كەلەس قورقاڭداپ، باسقا مەملەكتە- تەردىڭ ئىلىم - تەخنىكالىق كاسىپورندارىنا قىسىم ئۇس- رىپ وترى، سوزىنەرەكتى قايشى مۇنداي قىلق حالقا- رالىق قوغامنىڭ سەنمەنە قالاى يە بولماقتى!؟

امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ باسكەكەندەن باس تارتۇى دامۇدىڭ، ەلە باسۇدىڭ جولىن بوگەۋ سانالا- دى، قارسالسىن ”قورشاپ بوگەۋ“ ئوزىنىڭ جەتەك- شى ورنىنا كەپىلدىك بەرە ەلەيدى، ورنىسىز ئاتسىل استە امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ جەڭپىماز ورنىدا ئۇر- ۇنا مۇكىندىك بەرەتن ”كوزىر“ مەسە. ئىلىم - تەخنىكا دا زور كەركىلىك سىستېمىسىدا قۇراما امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى ساياساتپازدار مەننى ئىسىر ويلاپ كورسە بولادى: امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى كەيىر ساياساتپازدار جۇڭگو كاسىپورندارىنىڭ ەلەدىك با- سەكەكتە ات سالىسۇنا كەدەركى بولۇغا بارىن سالىسا دا، امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ كرىمىلى اڭغارنىدىكى ئىرى سەرىكتەستىكتە تىم بۇيرىقى كۇشەنەنۇدەن بۇرنىن جۇڭگو كاسىپورندارىنا نە ۇشنى جانتالاسا زات جىبەرىپ جاتىر؛ امەرىكا قۇراما شتاتتارى نە ۇشنى ئۇرلى سىلتاۋلاردى ويلاپ تاۋىپ، خۇاۋى سەرىكتەستە- گىنە قايتا - قايتا قاساقانا كۆپە جاقسا دا، ەلەم ەلەردى الى كۇنگە ۇزدىكىسىز خۇاۋىمەن سەلبەستىك جاساۋدى تاڭداپ وترى؛ بۇنىڭ سەبەبى باسقا دا مەسە، سەلبەستىك- تىڭ تەڭ يىگىلكەننەن ئىسى ەكەندىگىندە، ار جاق مۇدە- سىنىڭ بالكۇلشەسنى ۇلعايتا الاىندىغىندا. باسكەكەندەن باس تارتۇ تەك ەلەمدىك قامداۋ نىزەگىنە سوقتى بولپ تىبەدى جانە دۇنيە ئۇزى ەكونومىكاسىنا باسى ارتىق خاۋىپ - قاتەر ۇستەيدى.

نەشە 10 جىلدىڭ الدىندا، جۇڭگو باتىس قۇرساۋلا- عان مۇشكىل جاغىدا دا ”2 بومى، بىر سەرىك“ تى جاساپ شىقتى. بۇنىڭ تاڭدا، جۇڭگونىڭ ئىلىم - تەخنىكالىق جالالىق اشۇ، دامۇ اياق لىسى امەرىكا قۇراما شتاتلارنىدىكى كەيىر ساياساتپازداردىڭ ايعاى - شۇ مەن كىلگۇى سەبەبى توقتاپ قالمايدى. امەرىد- كا قۇراما شتاتلارنىدىكى ئاناۋ ساياساتپازدارغا ايتار اقسىل- مىز: وتكەندىكەن جەكە بىلەپ، جۇڭگونىڭ ئىلىم - تەخنىكالىق ەلە باسۇنىڭ قۇتتى بەنالىسىن بوگەيمىن، قورشاپ، قۇلاپ، توستىپ، جولى كەسىپ، جۇڭگونىڭ دامۇنىنىڭ، ەلۋەتتەنۇنىڭ ورنىدى قىقى - مۇددەسەنە قىسىم كورسەتەمەن دەپ قىلداۋدىڭ بوس ۇرەشلىك بولارى ”شۇناسىز! داۋرى اعىمەن بوگەۋ مۇكىن مەسە. امەرىكا قۇراما شتاتلارنىڭ قىتۇرقى ايتلا - شارمەغا، بۇرسى ئاتسىل، تەرس جولا سۇبەنپ جەتەكشى ورنىن ساقاۋى مۇكىن مەس!

(شىنخۇا اگەنتىسىنىڭ 5 - ايدىڭ 25 - كۈنى بەيجىڭنەن بەرگەن ھابارى)

تەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۆشەردى جويۇ ارناۋلى دە- لولارنىڭ قىزمەت مەخانىزىمى» ن جاساپ، تۇقتىنداۋ- دى بەكىتۇ، قاراۋ - تەكسەرۇ، ارىز - شاعىم بەرۇ سىياقتى بۇنداردان باستاپ سىكە كرىسىپ، ار تاراۋ- دىڭ ساڭلاۋسىز ۇشاشۇنا شىناپ كەپىلدىك ەتتى؛ ماكت اۋداندىق خالىق پروكۇراتۇراسى دەلو قىسى جۇزىندىگىمەن بىرلەشتىرىپ، دەلولاردى كەڭەسۇ مە- خانىزىمى سىياقتى قارا كۆشەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۆشەردى جويۇ ارناۋلى كۆرەسى مەخانىزىمدەرنى ۇزدىكىسىز كەمەلدەندەرىپ، ”ئورنى تالقانداپ، قالقا- نىن قىراتۇ“غا كۇش سالىپ، قارا كۆشەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۆشەردى جويۇ ارناۋلى كۆرەسىنىڭ ناقتى ونىمدىلكەن قول جەتكىزۇن لىگەرلەتتى.

كەلەسى قادمادا بۇكىل رايونىمىزدىكى پروكۇ- راتۇرا ورگاندارى ”قارا، سۇرقيا كۆشەركە ساياتىن كونە دەلولاردى بىرىن قالدەرمەي ئېتىرۇ، ماسەلە دەركەتەرنىن ئۇگىن قالدەرمەي اداقتاۋ“ دى نىسانا ەتپ، ارىز - شاعىم بەرۇ، سوتتا قاراۋ ”زاڭ شايقاسى“ ن ويداعىداي جۇرگىزىپ، تىڭغىلقتى ناتىجەمەن خاۋىپ- سىز، ورنىقتى قوغامدىق ورتا قىلتاسىرۇغا ۇلەس قوسادى.

وزگەشە خالىقتىق تۇسەلحانا شىنجاڭنىڭ ساياحاتنا كورىك قوستى

(بىسى 1 - بەتتە)

شىنجاڭنىڭ ساياحات كاسىبىنىڭ نەز قار- قىنەن دامۇنا بىلەسە، شىنجاڭنىڭ ئىشى - سىر- تىنان كەلگەن ساياحاتشىلاردىڭ سانى ارتىپ، ساياحاتنىڭ قاۋىرت مەزگىلىندە ئىپتى ”قونالىق تابىلماي“ قالدى.

ئۇربان قالاسى 2017 - جىلدىن باستاپ خالىقتىق تۇسەلحاناى بار كۇشپەن دامىتىپ، 1000 وتباسى قوناقچىلىق، شارۋالار قوناقچا- يىن جاڭالاپ، كەڭەيتىپ سالىدى؛ ەلەي ايمى- عىندا قازىر خالىقتىق تۇسەلحانانىڭ سانى 8600 تان اسىپ، توستەك ورنى 10 مىڭان اسىتى، 8000 ادامنان اسىپ، قاتىستى كاسىپتەن تىكەلەي جۇمىستانغاندار 30 مىڭ ادامنان اسىتى؛ شىنجاڭدا خالىقتىق تۇسەلحانانى ەڭ ەرتە دامىتقان قاناس كورنىسى ۇڭرىندە قازىر 237 خالىقتىق تۇسەلحا- نا بار بولپ، قامداغان جۇمىستانۇ ورنى 1200دەن اسىتى.

قازىرگە دەپسىن ئۇرىمچى، سانجى، ئۇرپان، ەلەي، بايىنغولىن، ەلە قاتارلى جەر- لەردىڭ خالىقتىق تۇسەلحاناسىنىڭ دامۇ ارىنى جاقسى بولپ، خالىقتىق تۇسەلحانا جەرگىلىكتى ساياحاتنى دامىتۇدىڭ ماڭغزىدى تىرەگىنە، گەكتە - شى - مالشىلاردىڭ جۇمىستانىپ كرىسىن ارتتىر- ۇنداعى ماڭغزىدى جولىنا اينالدى.

دارەجەسىن ئوسۇرپ، ورسەن جوم- عارىلاتىپ، ساياحاتشىلاردىڭ كۆڭلىنى شىقتى

ئۇرپان قالاسى كاۋچاڭ رايونى جۇمىش- لىك قالاشى مۇنار ەلۋەتتىڭ اۋمەنى جىبەك جولى جاتاقحاناسىنىڭ اۋلاسىندا بايرىقى ەكو- لويگىدەي شىكى توپىراقتان سالىنعان قۇرۇلس- تار، ۇلكىسى وزگەشە جولى شىراقتار، شالقالامالى ورنىدىقتار كوزگە تۇسەدى؛ ۇيلەرگە كىرسەڭىز اقسىز WiFi مەن، 24 ساعات سىتتىق سۇمەن قام- دايىنىن بايقايسىز — بايرىقى ەكونومىكادەي تۇرغىندار تۇرعى مەن وسى زامانى قاتتى بول- شەكتەن ۇيلەسپەدى بىرلەشتىرىلگەن.

جىبەك جولى جاتاقحاناسى ئۇرپان قالالىق مادەنىيەت - ساياحات تاراۋى باعالاپ شىققان ”ەلەن تۇسەلحانا دارەجىلى“ خالىقتىق تۇسەلحا- نا. ”ەلەن تۇسەلحانا“، ”كۇمىس تۇسەلحانا“ دەپ باعالاۋ جەرگىلىكتى خالىقتىق تۇسەلحانانى جۇپەگە ئۇسۇرۇدىڭ، ولشەمدەندىرۇدىڭ بەلگە- لەرنىڭ بىرى.

2017 - جىلى 9 - ايدا بۇرنىنى مەملەكتەت ساياحات مەكەمەسىنىڭ تاراتقان «ساياحاتتىق حا- لىقتىق تۇسەلحانانىڭ نەزىرى تالايى جانە باعا- لاۋى» ندا تۇڭغىش رەت خالىقتىق تۇسەلحاناغا انىقتاما جاسادى. شىنجاڭدەي كەيىر خالىقتىق تۇسەلحانانى ەڭ ەرتە دامىتقان ايماق، وبلىس، قالالار دا ارت - ارتىنان قاتىستى ولشەمدەردى جاساي باستادى. ”خۇق جىلداردان بەرى، ەلەي خالىقتىق تۇسەلحانانى باسقارۇ ولشەمىن ۇزدىكىسىز كەمەل- دەندەرىپ، خالىقتىق تۇسەلحانا بەلگىلەردىن بىر- لىككە كەلتىرىپ جانە قىزمەت ەتەۋدى جۇپەلە مەندەرىپ، خالىقتىق تۇسەلحانانى باسقارۇ مەن قىزمەت ەتەۋ ساياسىن جوعارىلاتتى. جەرگە- لىكتى ورنى ”ەلەن تۇسەلحانا“، ”كۇمىس تۇسەلحانا“ بولپ باعالانغان خالىقتىق تۇسەل- حاناعا بىر جولىدا 300 مىڭ يۇان، 200 مىڭ يۇان سىلىق بەردى؛ خالىقتىق تۇسەلحانانى جاڭا- لاعان، دارەجەسىن جوعارىلاتقاندارغا بىر جولىدا 50 مىڭ يۇان سىلىق بەرىپ، ساياحاتتىق خالىق- تىق تۇسەلحانانىڭ قارىجى جەتسەبەۋ ماسەلسەن ئانەۋرۇلم شەشى“، ” دەدى ەلەي ايماقتىق ما- دەنىيەت - دەنە تارىپە - رادىيو - تەلەۋىزىيا جانە ساياحات مەكەمەسىنىڭ باستى لىۋ كىچۇان تانىستىرىپ.

”سىرتى قاراياپم بولغانىمەن، ئىشى وسە- زامانداندىرىلغان“. جاڭ زىبىن خالىقتىق تۇسەل- حانانىڭ ولشەمىن قاراياپم جىناقتادى. سانجى وبلىسى خالىقتىق تۇسەلحانا كاسىبىنىڭ دامۇنى جەبەۋ ۇشنى، قاتانكا باعالاۋ ولشەمىن بەلگە- لىپ، سارا خالىقتىق تۇسەلحانا، ولشەمدى خالىق- تىق تۇسەلحانا، قاراياپم خالىقتىق تۇسەلحانا بو-

يشنا تاپتەشتەي تۇرگە بولدى، بۇل ولشەم بىلدىردان باستاپ ايتارىلدى.

”بۇل باسقارۇ تاراۋلارنىڭ ولشەم بو- يشنا جۇپەگە تۇسۇرۇنە، باسقارۇنا ئىمى- دى، قارىجى قوشۇشلاردىڭ، خالىقتىق تۇسەل- حانا كاسىبىمەن شۇغىلدانان تەكشىنى - مالشە- لاردىڭ دا ولشەم بويىنشا مەڭگەرۇنە، ايتار- ۇنا ئىپىمدى، خالىقتىق تۇسەلحانا سىندى وسى ساياحات جاڭا كاسىبىنىڭ ۇزاق بولاشاق- تىق دامۇنا ئىپىمدى“، - دەدى جاڭ زىبىن. بىلىتىر جاڭ دەپىڭ 400 مىڭ يۇان قارىجى شىعارىپ ئوزىنىڭ جاتاقحاناسىن اشە- كەپلەگەن بولاتتى. ”قازىر كەلىپ تۇسەلحانا، بەيىنە قوناق ۇپەدە جاتقانداي بولاسىز“، - دەدى ول.

ەرەكشەلىكتى كورنەكتىلەندىرىپ، خالىقتىق تۇسەلحانانىڭ باۋراۋ قۇتتىن ارت- تىردى

الىستان قاراغاندا، اق باس تاۋلارمەن تۇتاسىپ جاتقانداي كورنەندى؛ جاقىننان قۇلاق تۇرسەڭىز، قاراغابىدىڭ سۇلى ەستىلە- دى. قايا اۋدانى تەرەكتى اۋلى اققابا قىستاعىندا- عى اققابا ارتىقى كوشەسىندەگى شاعىن اۋلادا ساياحاتشىلار دارقان تابىعات قۇشاعىداي كوركەم تۇرمىستان لىزىزات الا الادى. بۇنىڭكى كۇنى قىزمەت ەتەۋ قۇرىلغىلا- رىن جانە ولشەمدى جوعارىلاتۇمەن قاتار، جەر - جەر خالىقتىق تۇسەلحانا قۇرۇلسىن دا جەر جاغىدايىنا ۇيلەستىرىپ، دامۇ ەركەشەل- گىن كورنەكتىلەندىردى.

قاناس كورنىسى ئۇڭرى خالىقتىق تۇ- سەلحانا قۇرۇلسىنىدا قاناسنىڭ تابىعى ەكونومىك- يالىق باسپىدىن كورنەكتىلەندىرۇدى جانە ئاستۇرلى بايرىقى قىستاقاردى قورعاۋدى باسا دارىپتەپ، كورنىسى ۇڭرىندەگى دادە- ئۇرلى بايرىقى قىستاقاردىڭ تارىخىي بەت - بەيىنەسىن قورعاپ، قۇرۇلسى ۇلكىسىن سايا- حاتقا ارىنالغان خالىقتىق تۇسەلحانالاردى دا- مىتۇدىڭ ەلى شارتى جانە نەزىرى ەتسپ، اعاش ۇيلەردى ساقتاپ قالۇ، كوپەيتىپۇ، سارا تۇسەلحانا ساۋ پرىنسىپى بويىنشا قۇرىلىستار- دى اشەكەيلەۋ، ماتەرىيال تاسۇ، قۇرۇلسى جۇرگىزۇ ستەرن تەكسەرۇ - باقلاۋدى كۇ- شەيتىپ، اعاش قورشاشۇدى، قاقابالاردى، شارباتى جولىداردى دەر كەزىندە جوندەپ، ۇيلەردىڭ توبەلەرنىدەگى ئۇستى قاڭلىتىرلاردى لىپ تاستاپ، اعاش توبەلەرنى قايتا قالىپنا كەلت- رىپ، تاقىر جەرلەردى ساندەپ، جاسىلداندىد- رىپ، خالىقتىق تۇسەلحانالاردى قاناسنىڭ كوز تارتاتىن كوركەم تابىعات كورنىسىمەن توعىس- تىرۇغا قۇلىشىدى.

مادەنىيەت پەن ۇلتىتىق سالت - سانا شىنجاڭنىڭ جەر - جەردەگى خالىقتىق تۇسەلحا- نالارنىڭ قولىندىكى ”ەرەكشە كوزىرى“ نە اينالدى.

سايزىڭكوۋ قىستاعىمەن ەركەلەس يەڭبۇلاق اۋلى يۇەلياڭدى قىستاعىدا بىر شامبا كەمەلدى ئاستۇرلى قىستاق جانە ئاستۇرلى ۇلتىتىق سالت - سانا ساقتاىلپ، ”جۇڭگو دادە- تۇرلى قىستاق“ تىزمىدىگىنە نىڭزىلدى ارى ”جۇڭگودەي كورنىكتى سەيدىل - سەرۇەن اۋىل - قىستاقى“ اتاندى، خالىقتىق تۇسەلحانا سىياقتى ساياحات جاڭا كاسىبىنىڭ دامۇى دا جاقسى بولدى.

”وسى ارادا ارىزىر اۋلا ۇلا يەلەرنىڭ كۇد- دەلىكتى تۇرمىستەي جايلى تۇرغانا اينالدى، خالىق- تىق تۇسەلحانالاردىڭ قوناق بولەلەرى بۇقارالار- دىڭ ۇيىمەن ەركەلس بولغاندىقتان، ساياحاتشە- لار جاقىن ارالقىتا تۇرۇمەن قاتار، جەرگىلىكتى تۇرغىنداردىڭ تۇرمىسىن دا جاقىن ارالقىتان سەزىنەتنىن بولدى“، - دەپ تانىستىردى اققابا ارتقى كوشە شاعىن اۋلاسى شىنجاڭ جۇئيۇي سىياڭ خالىقارلىق ساياحات سەرىكتەستىگىنىڭ جاۋاپسى جىك خاۋ. 2018 - جىلى 5 - ايدا وسى ساياحات سەرىكتەستىگى قىستاق تۇرغىندارىنان 6 اۋلانى مايعا لىپ، خالىقتىق تۇسەلحانا قۇرغان، 4 اي عانا تىجارات جۇرگىزىپ، 2400دەن استام ساياحاتشى قابىلدانغان.